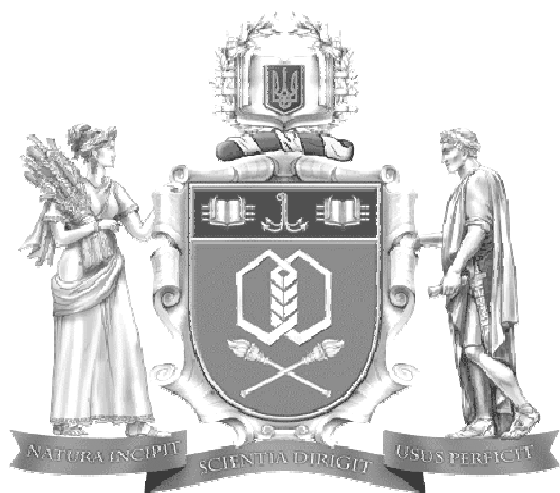

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

46

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення навчального
процесу в умовах запровадження нового
Закону України «Про вищу освіту»*

ОДЕСА 2015

Матеріали друкуються відповідно до рішення 46-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження нового Закону України «Про вищу освіту»”, яка проходила 8–10 квітня 2015 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Загорученко М.В., канд. техн. наук, доцент,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

Побудова висловлювання на ґрунті смислового і структурного паралелізму йде від кращих традицій усної народної творчості. Цей прийом часто лежить в основі народної думи, балади, пісні, казки тощо. Характерний він і для мовлення, яке відзначається яскраво вираженою полемічністю. Притаманні його викладу емоційність і темпераментність досягають того ступеня впливу, при якому писемний текст починає звучати як усне мовлення, що безпосередньо сприймається і чується. Гарний мовець, досвідчений оратор добре розуміє роль і місце народної фразеології в художній та публіцистичній творчості і вміло користується нею.

Не порушуючи структурної схеми, за якою, наприклад, будується відоме всім побутове прислів'я, і зберігаючи його антитезу («як постелишся, так і виспишся»), автор сміливо використовує дійові засоби, доповнюючи конкретними історичними прикладами, і образна формула набуває виразного ідеологічного забарвлення. При цьому її сатирична спрямованість загострюється, а оновлений образ набуває нового для себе узагальнення.

Міра трансформації прислів'їв залежить від багатьох суб'єктивних факторів, але залишається незмінною – загальна структурна схема. Це пояснюється тим, що структура прислів'я, побудованого за принципом фразової номінації, забезпечує завуальованість образу, який це прислів'я несе в собі. Мовне розмаїття від цього поліпшується і стає більш адаптованим до реципієнта, чого й домагається досвідчений мовець.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

О.В. Нарушевич-Васильєва

Стрімкий розвиток інформатизації українського суспільства, визначені стратегічні пріоритети реформування національної системи вищої освіти в контексті євроінтеграційних процесів є основними передумовами розвитку дистанційного навчання в Україні. Провідні вищі навчальні заклади вважають за необхідне впроваджувати дистанційну форму навчання як інноваційну технологію реалізації освітніх стандартів нового покоління, яка може забезпечити принципово новий рівень доступності освіти, дає змогу значно інтенсифікувати самостійне опанування знань і реалізувати особистісно орієнтований підхід у навчальному процесі, сприяючи тим самим підвищенню конкурентоспроможності цих ВНЗ на ринку освітніх послуг.

Під дистанційним навчанням розуміють “індивідуалізований процес передавання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій” [1, с. 21].

Аналіз вітчизняних і зарубіжних праць [2; 4 та ін.] показує, що вчені в цілому одностайні у визначенні основних рис технології дистанційного навчання. Назвемо ці риси та дамо стислу сутнісну характеристику кожної з них.

Гнучкість і адаптивність навчального процесу: студенти здебільшого не відвідують заняття у навчальному закладі (лекції, семінари і т. ін.), а працюють у зручний для себе час, у зручному місці, в індивідуальному темпі.

Модульність: в основу програм дистанційного навчання покладено модульний принцип. Кожний окремих курс створює цілісне уявлення про певну предметну галузь. Це дає змогу з набору незалежних курсів-модулів сформувати навчальну програму, яка відповідає індивідуальним або груповим потребам тих, хто навчається.

Нова роль викладача: за дистанційної форми навчання спектр функцій, які виконує викладач, змінюється. Зокрема, деякі відомі функції, притаманні традиційним формам навчання, набувають першорядного значення (наприклад, координація навчально-пізнавального процесу, коригування курсу, який викладається, перевірка поточних завдань тощо), виникає також низка нових функцій (наприклад, консультування під час складання індивідуального навчального плану, керівництво навчальними групами взаємопідтримки, допомога студентам у професійному самовизначенні, підготовка віртуальних навчальних ситуаційних завдань тощо).

Використання спеціалізованих засобів навчання: комп'ютерних навчальних систем у звичайному та мультимедійному варіантах; аудіо, відео навчально-інформаційних матеріалів; віртуальних лабораторних практикумів; електронних (віртуальних) тренажерів; баз даних і знань та електронних бібліотек із віддаленим доступом тощо.

Використання спеціалізованих комунікативних технологій підтримки взаємодії суб'єктів процесу дистанційного навчання. Серед таких технологій знайшли поширення:

- **кейс-технологія**, сутність якої полягає в тому, що на основі пакета матеріалів (кейса) студентам пропонується осмислити життєву ситуацію, опис якої не лише відображає якусь практичну проблему, але й актуалізує певний комплекс знань, котрий необхідно засвоїти для її розв'язання [3];

- **радіо й телевізійні технології**, які ґрунтуються на відкритих (загального користування) і замкнених (корпоративного користування) аудіо-відео системах із зворотним зв'язком (через телефонну, радіо, телевізійну або супутникову мережу, за допомогою теле- або радіопрограм);

- **мережні інформаційні технології**, що ґрунтуються на широкому використанні комп'ютерних і телекомунікаційних систем (наприклад, вебінар – нова освітня інформаційно-комунікаційна технологія, організована в Інтернеті за допомогою спеціального програмного забезпечення, за допомогою якого здійснюється очна передача й контроль знань, переважно в інтерактивному режимі.).

Економічна ефективність: оцінка світових освітніх систем показує, що дистанційне навчання приблизно на 50% дешевше за традиційні форми навчання.

Серед інших характерних властивостей дистанційної освіти найчастіше зазначають такі: **асинхронність** (процес навчання відбувається за зручним для викладача і студента розкладом або графіком), **паралельність** (навчання може проводитися з одночасним здійсненням професійної діяльності або навчанням в іншому закладі), **далекодія** (відстань від місця знаходження того, хто навчається, до навчального закладу за умови якісного зв'язку не перешкоджає ефективному навчальному процесу).

За дистанційної форми навчання визначальною стає роль викладача як організатора освітнього процесу, комунікації в насиченому інформаційному середовищі: він спрямовує навчально-пізнавальну діяльність студентів, активізує й заохочує їхні зусилля для досягнення поставленої мети, допомагає гармонійному розвитку їх особистісних і професійно значущих якостей. І традиційно саме спілкуванню приділяється головна роль у процесі навчання. Під час вивчення матеріалу, виконання практичних завдань студенти потребують уваги й допомоги з боку викладача, консультацій з тих або інших питань.

Дистанційний навчальний процес передбачає спілкування студентів між собою і викладачем асинхронне (Інтернет-засоби, які дають змогу обмінюватися інформацією із затримкою в часі, – це форуми, електронна пошта, сайти, блоги) і синхронне (Інтернет-засоби для спілкування в режимі реального часу, – це чат, відеочат і аудіочат; наприклад, сьогодні дуже популярною є програма Skype, що забезпечує високу якість голосового та відеозв'язку).

Отже, для здійснення дистанційного навчання викладачеві необхідно не лише мати чималий досвід організації і проведення аудиторних занять (лекцій, семінарів), але й знати інформаційно-комунікаційні та інноваційні педагогічні технології, володіти, як мінімум, технікою створення презентацій за допомогою програми MS Power Point і користування соціальними сервісами Інтернету.

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо, що для ефективного використання дистанційних технологій у підготовці фахівців необхідні зважений підхід, аналіз готовності педагогів, структурних підрозділів ВНЗ, навчально-методичного забезпечення, технічного устаткування, нормативно-правової бази. Дистанційне навчання має характеризуватися високою професійною майстерністю викладача, прагненням до співробітництва з колегами задля досягнення поставленої освітньої мети.

Література

1. Напрєєв Я. Л. Значення систем дистанційного навчання у підготовці економістів / Матеріали за IX міжнародна научна практична конференція «Achievement of high school – 2013». – Софія, 2013. – Т. 19. Педагогически науки. – С. 20–25.
2. Педагогические технологии дистанционного обучения : учеб. пособ. / [Е.С. Полат, М.В. Моисеева, А.Е. Петров и др.] ; под ред. Е.С. Полат. – М. : Издат. центр «Академия», 2006. – 400 с.

3. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода : науч. изд. / [Ю.П. Сурмин, А.И. Сидоренко, В. Лобода и др.] ; под ред. Ю.П. Сурмина. – К. : Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.
4. Технологія створення дистанційного курсу : навч. посіб. / [В.Ю. Биков, В.М. Кухаренко, Н.Г. Сиротенко та ін.] ; за ред. В.Ю. Бикова та В.М. Кухаренка. – К. : Міленіум, 2008. – 324 с.

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька

Якість підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів, наукових кадрів у вищих навчальних заходах залежить від глибини отриманих теоретичних знань професійного напрямку та практичних навичок під час проходження виробничих практик на підприємствах протягом всього періоду навчання.

Безумовно мікроклімат підприємства відіграє головну роль в адаптації студентів до виробничих умов, можливість застосувати та закріпити отриманні теоретичні знання, запропонувати нові підходи та ідеї і взагалі зацікавленість виробництвом та майбутньою професією.

Виробнича практика – це самостійна робота студента на підприємстві під керівництвом викладача кафедри і спеціаліста або керівника відповідного підрозділу бази практики. Загальне методичне керівництво виробничою практикою здійснює випускаюча кафедра. Програма виробничої практики включає як основні загальні питання так і індивідуальну наукову роботу студента. Найбільш ефективним є закріплення наукового напрямку досліджень починаючи з 2 курсу. При цьому завдання може носити комплексний характер та містити задачі, які будуть вирішуватися у виробничих умовах: відбір проб для проведення аналізів сировини, яка надходить і зберігається на підприємстві; проб для оцінки ефективності і стабільності технологічних процесів виробництва; готових кормових добавок та комбікорму для сільськогосподарської птиці і тварин на весь період відгодівлі; проведення аналізів з визначення показників якості та оцінки органічних комбікормів для подальшого присвоєння знаку екологічного маркування і т. ін.

На кафедрі технології комбікормів і біопалива є унікальна можливість під час проходження виробничої практики проводити наукові дослідження та експерименти на власній матеріальній базі, в науково-дослідних організаціях та суміжних профільних навчальних закладах та кафедрах, таких як: кафедра біохімії, мікробіології і фізіології харчування; кафедра екології харчових продуктів і виробництв ОНАХТ; селекційно-генетичний інститут; інститут стоматології АМН України; кафедра генетики, розведення і годівлі сільськогосподарських тварин ОДАУ, де студенти виготовляють дослідні зразки, проводять досліди з оцінки хімічного, мікробіологічного, екологічного складу та зоотехнічної ефективності дослідних зразків кормових добавок і комбікормів.

КАДРИ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В.В. Немченко	80
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ Д.О. Жигунов, О.С. Волошенко	81
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ М.М. Зацеркляний	83
ПРОБЛЕМНІ ЛЕКЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ФАХІВЦІВ І.А. Дюдіна, Н.А. Ткаченко, Є.О. Ізбаш	86
ПОГЛЯДИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ О.В. Севастьянова, Н.А. Ткаченко	88
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ПРИ РОЗРОБЦІ КНМЗД «ХІМІЯ І ФІЗИКА МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ» І.А. Дюдіна, Н.А. Ткаченко	90
КОНЦЕПЦІЇ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОВІДНИХ ПІДПРИЄМСТВ В.Є. Браженко, О.О. Фесенко	91
РОЛЬ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ КОМУНІКАТИВНІЙ ПРАКТИЦІ Г.І. Віват	92
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ О.В. Нарушевич-Васильєва	93
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька	96
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ А.В. Макаринська, Н.В. Хоренжий	97
АКТИВІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ О.Є. Воєцька, А.П. Лапінська, А.В. Макаринська	99
ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА ПРАКТИКА: ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ О.Є. Воєцька, А.П. Лапінська, Т.В. Бордун	100
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ» О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун	101
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ Г.В. Ангелов, Л.Л. Блохіна	102
СУТЬ І СПЕЦИФІКА ТЕОРІЇ НАВЧАННЯ У ВНЗ Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник, А.П. Зюганов	103
ЛЕКЦІЯ ЯК НЕІМІТАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ Г.А. Шевченко	104
СУТЬ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ З ФІЛОСОФІЇ Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А. П. Зюганов	106
РОЗШИРЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ Є.В. Іванов	107
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Ю.М. Мельник	108
ІНФОРМАЦІЙНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА Н.О. Дец, Д.В. Дец	109
РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ОНАХТ Т.А. Манолі, Г.С. Паламарчук, С.А. Памбук, Н.М. Кушніренко	110
КОМПЛЕКСНІ ДИПЛОМНІ ПРОЕКТИ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Л.В. Агунова, Н.Г. Азарова	112
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКОНАННІ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З «ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» Т.В. Стрікаленко, О.М. Берегова, В.М. Тіщенко, Ю.В. Дудник	113